

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань організації

державної влади, місцевого самоврядування,

регіонального розвитку та містобудування

21 лютого 2024 року

Веде засідання голова комітету ШУЛЯК О.О.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, доброго дня. У нас присутні 21 народний депутат, зареєстровано 18. Пане Олександрє Аліксіччук, прошу зареєструватись. Ще дві людини. Пан Андрій Стріхарський, ви зареєстровані?

СТРІХАРСЬКИЙ А.П. Зареєструвався.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, будемо розпочинати. Зареєстрований 21 народний депутат на засіданні комітету. Я всіх вітаю. Всі скучили за спілкуванням офлайн. Пан Віталій, пане Олеже, прошу тиші. Давайте розпочинати наше засідання. Ще раз всіх вітаю.

Колеги, склад нашого комітету становить 26 народних депутатів і у відповідності до статті 44 Закону України про комітети засідання комітету є повноважним, якщо на ньому присутні більше половини від затвердженого Верховною Радою України складу його членів. На засіданні присутні 21 народний депутат, кворум – 14. І я нагадую, колеги, що в цілях безпеки прямої трансляції на YouTube-каналі комітету не буде і в разі технічної можливості засідання буде записане та викладено на сайт комітету згодом.

Засідання комітету є повноважним. Розпочинаємо наше засідання. І перед тим, як ми приймемо порядок денний, чи є у вас пропозиції до порядку денного? Пан Віталій Безгін, будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую, пані Олено. Доброго дня всім.

Є дві пропозиції. Одна пропозиція стосується зміни черговості розгляду питань, враховуючи інші заходи сьогодні ввечері. Це прохання законопроект 4298 поставити останнім, тому що є пересторога, що ми сьогодні його не встигнемо пройти, враховуючи кількість перейменувань.

А друга пропозиція стосується ось чого. Ми сьогодні будемо це розглядати, вчора це пройшли вже, 29 перейменувань. А в силу того, що Закон про деколонізацію набув чинності, це буде велетенський потік змін імперської, радянської і так далі топоніміки, яка досі залишається в Україні. Відповідно є пропозиція на основі цього предмету відання утворити новий підкомітет і, враховуючи інтереси, дозволити очолити цей підкомітет нашому колезі Роману Лозинському. Просив би це питання додати до порядку денного.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Віталій, дякую.

Чи будуть ще пропозиції? Дмитро Микиша, будь ласка.

МИКИША Д.С. Дякую.

Олено Олексіївно, в мене буде пропозиція, мабуть, в "Різному" розглянути керівний склад робочої групи з законопроекту 6319 про ОСН.

ГОЛОВУЮЧА. Склад робочої групи.

МИКИША Д.С. Керівний склад.

ГОЛОВУЮЧА. Керівництво. Домовились.

Будь ласка, пан Роман Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Пані голово, шановні колеги, в нас дуже важливі питання в порядку денному, але тут одного, мені здається, бракує. Ми минулого разу приймали рішення комітетом щодо запрошення спікера пана Руслана Стефанчука для обговорення наших пріоритетів і так далі. Якщо можна було би? Ну я знаю, що лист надійшов, я знаю, що наш комітет зробив всю роботу. Пані голова відправила лист, секретаріат все підготував. Але чи були якісь відповіді? Можливо пан Голова давав розуміти, що прийде?

ГОЛОВУЮЧА. Ми направили всі листи з запрошенням на наші засідання комітету. Поки що відповіді не було. Я думаю, що готується наш спікер до засідань. І сподіваємось, що на найближче засідання також надійде відповідь стосовно його участі в засіданні нашого комітету.

Колеги, в кого ще є пропозиції? Романе, це була ремарка чи пропозиція? Що робити?

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Що робити? Це гарне питання: що робити?

ГОЛОВУЮЧА. Ну тобто без пропозиції. Просто ми...

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Ні, це пропозиція. Ну як? Ми ж парламентсько-президентська республіка. Ми як комітет можемо запросити, але ми не можемо, я не знаю, інші інструменти використовувати, щоб тут пан Голова Верховної Ради був. Це просто, я не знаю, ще раз нагадування, намір комітету напевно про якийсь режим співпраці, формат співпраці. Будемо чекати від пана Голови для початку відповіді на лист, а потім розмова на комітеті. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. А потім будемо приймати і розглядати відповідне рішення.

Колеги, тоді пропонується прийняти порядок денний за основу і в цілому з врахуванням озвучених пропозицій. Пропозиції надійшли від пана Віталія Безгіна і від пана Дмитра Микиші. Прошу переходити до голосування.

За – 21. Рішення прийнято.

Колеги, також інформую вас, що всі проекти висновків і всі супровідні до них документи по порядку денному засідання були завчасно для вашого ознайомлення завантажені в систему "Електронний кабінет". І зараз переходимо до розгляду питань нашого порядку денного.

Перше питання – це питання адміністративно-територіального устрою. Про перейменування окремих населених пунктів Дніпропетровської та Миколаївської областей, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови.

Колеги, комітет має розглянути пропозицію органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів і рекомендацію Українського інституту національної пам'яті, Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів Дніпропетровської та Миколаївської областей, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови, в зв'язку з необхідністю приведення їх назв у відповідність із вимогами Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні".

Я прошу голову підкомітету Віталія Юрійовича Безгіна сповістити рішення підкомітету та алгоритм розгляду цих перейменувань. Прошу вас до слова.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую, пані Олено.

У нас, як я сказав, вчора підкомітет розглянув 29 перших перейменувань в межах процесу деколонізації. Відповідно голосувати ми будемо по кожній окремій пропозиції, а потім підсумкове рішення.

У мене одразу і у нас є розуміння, що фактично у нас діляться ці перейменування на три групи. Є такі, що потребують окремої дискусії і позиції всіх стейкхолдерів. Є такі, на яких ми запрошували хоча б Zoom доєднатися представників місцевого самоврядування. А є такі, що безпроблемні. Враховуючи те, що є запрошені, у мене пропозиція почати з тих пунктів порядку денного перейменувань, які потребують явно обговорення, потребують позиції інституцій, позицій власне колег.

І відповідно прошу першим розглянути питання щодо подання Первомайської міської ради, Первомайського району, Миколаївської області щодо власне перейменування міста Первомайськ. Там ситуація складна, бо з того, що ми зрозуміли вчора, і з того листа, що ми отримали від керівництва, так виглядає, що вони в принципі не проти спочатку зберегти назву Первомайськ, що напевно суперечить і законодавчому забезпеченню, і здоровому глузду. Так само надійшла пропозиція щодо перейменування його на місто Ольвіополь. Але так само у нас є і позиція Українського інституту національної пам'яті, який виступає за перейменування на назву, наскільки я розумію, Орлик або Богопіль, якщо не помиляюся.

Вчора під час розгляду на підкомітеті жодна з озвучених пропозицій не набрала необхідну кількості голосів, тому по цьому питанню необхідно визначатися саме на комітеті. Відповідно я просив би надати слово спочатку представникам Українського інституту національної пам'яті, якщо вони присутні. Ми вчора звернулися до секретаріату, щоб вони забезпечили явку. Після цього надати слово мажоритарнику з округу Максиму Дирдіну. Після цього висловитись колегам по комітету і переходити до голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, будь ласка, тоді рухаємось за планом, який запропонував голова підкомітету. Будь ласка, до слова перший представник.

ТИЛІЩАК В.С. Доброго дня. Якщо представник Українського інституту національної пам'яті, то це я, Володимир Тиліщак, заступник голови Українського інституту національної пам'яті.

Наша позиція полягає в тому передусім, що Первомайськ підпадає під ті обмеження, які встановлені Законом про заборону і засудження російської імперської політики. Що ж до назви, яка може бути запропонована, то ми підтримуємо повернення історичної назви і звертаємо увагу, що Ольвіополь не зовсім відповідає Закону про географічні назви, зокрема в тій частині статті 5 цього закону, яка визначає, що підпадає під заборону щодо присвоєння назв. І серед тих обмежень щодо присвоєння нових географічних назв є не лише символіка російської імперської політики, але і назви, пов'язані з реалізацією російської імперської політики. А враховуючи, що Ольвіополь – це була назва, яка була присвоєна Російською імперією населеним пунктам, які до того мали назву Орлик і Богопіль, тому ми вважаємо, що краще обрати одну із тих назв: або Орлик або Богопіль. Тим більше, що Богопіль – це похідна від назви річки Бог. Тому ми підтримуємо такий варіант.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, наступний, пан Максим Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дякую, шановні колеги. Максим Дирдін, місто Первомайськ, Миколаївська область.

Дійсно, в нас ситуація складна щодо перейменування. Я на підкомітеті розповідав історію і взагалі, як відбувався процес обговорення назви міста

Первомайська. І хотів би все-таки проінформувати членів комітету про певну роботу, яка була проведена керівництвом міста щодо проведення обговорень. Так ось, були проведені опитування людей через офіційні сайти міста, через сторінку "Фейсбук", теж офіційна сторінка, і телеграм-канал міста.

Так ось, перше місце зайняло місто Ольвіополь – це 37 відсотків, якщо брати у відсотковому співвідношенні. Орлик – 27. Місто, назва Богославськ – 15, Голта – 6 і назва Богопіль – 5 відсотків. Тобто найменше.

Що стосується назви Орлик. Якщо брати історичну довідку, то дуже в короткому варіанті було представлено представником Інституту національної пам'яті, що в свій час історична спадщина, яку ми маємо в місті Первомайську, вона складається з трьох частин. Це Голта, Ольвіополь і Богопіль. Попередня назва була дійсно Орлик, але це була назва фортеці, тобто погранзастави, яка була започаткована, якщо я не помиляюсь, в 1676 році, а потім вона була перетворена в назву Ольвіополь.

Я хочу вам сказати, що наша частина Миколаївської області – це є історична така спадщина, де у свій час проживали греки. І слово "Ольвія" це походження від грецької назви. Якщо говорити такою логікою, якою зараз назвав нам представник інституту, то чому ж тоді не попали такі назви, як Маріуполь, Мелітополь, Херсон, Одеса, Миколаїв, Сімферополь, Севастополь? Ці назви і вони не потрапили до переліку від Нацкомісії з державної мови. Їх немає. Їх немає і у представника від Інституту національної пам'яті. Про це нічого не говориться.

Я хотів би звернути увагу колег, що я як народний депутат України в 2021 році виступав на сесії Первомайської міської ради і сказав, що без рішення містян не має проводитись зміна назви. Якщо більшість людей висловились за назву Ольвіополь, то Верховна Рада і Комітет з питань держбудівництва, я вважаю, повинні підтримати цю назву, тому що людям жити в цьому місті, а не депутатам Верховної Ради.

Якщо у вас є до мене якісь запитання, я можу дати відповідь. Але якщо питання моє є риторичним, чому ж тоді не ставиться питання про перейменування цих назв? Тому що це було походження від грецьких назв. Давайте будемо тут послідовними і будемо правдиві перед собою. Якщо змінювати в цей період, якщо брати період правління Катерини II, це, якщо я не помиляюсь, це 1662-й і до 1696 рік, це був період внесення змін цих назв. То чому тільки ставиться питання про Ольвіополь, що їм воно не підходить? Я не буду більше займати часу, я прошу колег підтримати рішення містян, рішення Первомайської міської ради щодо Ольвіополя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Максиме. Будь ласка, колеги, хто ще хоче висловитися? Будь ласка, пан Віталій Войцехівський. Потім пан Михайло Соколов.

СОКОЛОВ М.В. Дякую.

В 2015 році був обраний депутатом обласної ради Миколаєва та першим заступником обласної ради. Тому мені знайомі багато справ з цього приводу. І хочу зауважити, що місто Ольвіополь отримало таку назву, це було, звичайно, три міста, їх розділяють русла двох річок при Єкатерині. А якщо ми зараз зайдемо у Вікіпедію, то ми побачимо герб з цією назвою і цей герб співпадає з гербом агресора. Де там камера? Якщо можливо, трохи крупніше я зроблю. Бачите? Оце за такий герб ми зараз пропонуємо голосувати.

Я розумію нашого шановного колегу пана Дирдіна, він пропонував цю назву і зараз вже в нього нема зворотного ходу, але 50 відсотків це рішення не набрало ні в соцсетях, ні в міськраді і таке інше. Тому тут, на мою думку, на наші плечі теж така накладається відповідальність.

Ще була така назва запропонована жителями міста – Богославськ. Воно історичне доволі таке. І ми можемо вивчити ще цей проект назви.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Будь ласка, зараз пан Віталій Войцехівський, потім Віталій Безгін. Будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. У мене до пана Михайла питання. Я зазвичай за те, щоб ми не маніпулювали під час обговорень. За який герб і хто зараз пропонує голосувати, якщо ми питання гербу не голосуємо, не розглядаємо і це стосується тільки назви, відповідно герб буде збережено?

Просто якщо у вас з колегою Дирдіним різні позиції, давайте дискутувати фахово, а не вдаватись до маніпуляцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Віталій.

СОКОЛОВ М.В. Дякую за зауваження. Звичайно, ви праві, ми за герб не голосуємо. Але цей герб прив'язаний історично саме до тієї назви, яка зараз поставлена на голосування – Ольвіополь. І це історичний факт, він відображений у Вікіпедії.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Максим Дирдін, потім Віталій Войцехівський.

ДИРДІН М.Є. Я хотів би відповісти. Я подавав офіційно до міської ради назву "Ольвія". Я прошу бути коректними, я не пропонував Ольвіополь. Ольвія – оцю назву я пропонував, це є різна. А Ольвіополь – це пішло від

назви Ольвія. То прошу давати більш коректну інформацію вашим колегам по комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Максиме, дякую.

Будь ласка, Віталій.

ВОЙЦЕХІВСЬКИЙ В.О. Шановні колеги, я хочу повністю підтримати колегу Дирдіна Максима і те зауваження, яке озвучив Віталій Безгін. Сьогодні не потрібно прив'язувати герб до назви. Багато громад уже поміняли свої герби. Якщо зараз почитати Вікіпедію і зануритися в різні міста, ми там багато чого можемо побачити. А якщо ми прислухаємось до думки людей, то треба бути послідовними. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Віталію, дякую.

Будь ласка, пан Андрій Ключко.

КЛЮЧКО А.А. Дякую, пані Олено.

Я хотів би пану Михайлу декілька фраз сказати, перш за все я підтримую Максима Дирдіна.

Але хочу, щоб ви так само з повагою відносились до саме фахового обговорення, а не переходу до личности. Да? Тобто не переходьте на особистості, як ви це зараз робите при обговоренні. Якщо ви хочете щось обговорити, у вас достатньо аргументів, говоріть про аргументи, а не переходьте: "Пан Максим подавав, задню включає". Ми з вами не на базарі і це фахова дискусія, яка не має на меті перетворюватись у смітник. Добре?

Дуже вам дякую, пане Максиме, а вас ми підтримуємо і ті зауваження, які давав пан Віталій Безгін, теж, безперечно вони коректні і вважаю, що їх треба підтримати і проголосувати "за". Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги.

Будь ласка, пан Ігор Гузь.

ГУЗЬ І.В. Шановні друзі, дякую. Перше. Окрім того, що це має бути фахова дискусія, ця дискусія без сумніву ідеологічного характеру. Може хтось забувся і не знає, я вам розкажу, як депутат минулого скликання, наприклад, коли ми хотіли перейменувати місто Дніпропетровськ, яке було названо в честь Петровського – організатора Голодомору, деякі наші "товариші" (в лапках) зібрали, здається, 500 чи 600 тисяч підписів містян, які розказували, що вони хочуть жити в Дніпропетровську. І приїжджали і розказували про те, що "знаєте, що, дорогі друзі, а це думка людей". І давайте будемо не розказувати про те, що ми проти людей.

А якщо ви пам'ятаєте минуле скликання, як нам вдалося перейменувати Кіровоград, а я нагадаю, що це місто обласний центр названо в честь Кірова. Кіров! То нам теж сунули теж скрізь думку людей, які виступали там за що завгодно. Більше того, тоді думка людей була наступна: Єлисаветград. Єлисаветград – це була думка людей! Або Кіровоград. Я вам можу навести приклади Комсомольська думку людей і багатьох інших чинників.

Тому, дивіться, ми шануємо українських громадян? Без сумніву, без сумніву. Але якби ми приймали рішення тільки тому, що хтось хоче жити в тому самому місті, яке назване ім'ям окупантів чи пособників окупантів, ми би української України не побудували. Тому я би дуже закликав тут всіх присутніх акуратно ставитись до питання думки людей, бо це така дуже і дуже складна історія, повірте. Це перше.

Друге. Що стосується дискусії професійної про Ольвіополь. Я розумію, що є зацікавлені особи, це нормально, і це правильно, що депутат з цього округу, більше того, родина якого живе, я так розумію, він там живе, його поважають, має свою позицію, без сумніву. Але на мою думку, в цій ситуації

треба відкласти це рішення для того, щоб воно ще трішки – от конкретно по Первомайську – трішки пройшло деталізованіше обговорення на різних рівнях.

Тому що, як ми бачимо, про опитування, ну не всі ж 99 відсотків громадян проголосували за Ольвіополь, є інші думки, вони там не надто відрізняються з точки зору відсоткової підтримки і так далі. Тому питання складне.

Да, без сумніву, аргументи про Маріуполь, і про Одесу, і про Херсон, теж вони присутні, без сумніву, і це питання достатньо складне, так би мовити. Але на мою думку, я вважаю, що варто відкласти це питання. Можна сьогодні проговорити на ще трошки часу. Можливо зробити якесь виїзне засідання, ну, не комітету, а підкомітету, можливо окремих депутатів, я, наприклад, зацікавлений. Поїхати, почути громадян і в цьому контексті трішки якби взяти паузу невелику.

Але ще раз наголошу, не ображайтесь ніхто, але якби ми тільки говорили в контексті "думки" (в лапках) людей, то ми мали би сьогодні те, що ми маємо. На превеликий жаль, а ми маємо сьогодні Кіровоградську область і Дніпропетровську, тому що дуже часто слухали незрозуміло кого і незрозуміло як.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Дмитро Микиша.

МИКИША Д.С. Повністю погоджуюсь з паном Ігорем в частині того, що деякі думки наших громадян не зовсім відповідають тому чинному законодавству, яке наразі є. І відповідно до міста Первомайська, наскільки я пам'ятаю, і коли ми вчора це проговорювали, якраз перемогла назва Первомайськ залишити. І це ми залишити не можемо. А можемо звернутися якраз до того, що люди, які свідомі, і коли був вибір між Первомайськом, але

в місті Первомайськ, вони свідомо обрали інший варіант і наступний варіант, який обрала більшість, це якраз був Ольвіополь. Це перше.

Друге. Колеги, також вчора був аргумент відносно того, що у нас є певні законодавчі рамки і строки відносно того, що має відбуватися, коли ми маємо голосувати. Це перше.

Друге. Це ж перший крок в перейменуваннях всього іншого. Тобто ми перейменовуємо зараз населений пункт, потім буде перейменована міська рада і далі вже – це до аргументів, що там герб чи все інше – брендбук і все інше буде змінюватися поступово до того, а ми зробимо перший крок і перейменуємо це місто.

Тому, колеги, я пропоную не відкладати, проголосувати сьогодні. Якщо не набере, от тоді ми визначаємось і зробимо там інші кроки – поїдемо, поспілкуємося ще окремо, можливо, якщо у нас тут консенсусу не буде. Але ми останній форпост фактично в зміні назви.

Тому я пропоную зараз поставити на голосування ті пропозиції, які є і надав підкомітет, і визначитися шляхом голосування на комітеті, і вже за рішенням комітету приймати потім рішення. Проголосували і підтримали Ольвіополь, чудово, вітаємо з новою назвою – і подальші кроки. Якщо ні, тоді вже будемо діяти відносно того рішення, яке буде прийнято спільно всіма депутатами і членами комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Роман Лозинський.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. У мене питання до пана Дирдіна. Я попрошу відповісти, якщо можна, у форматі "так" чи "ні". В одному з опитувань, здається, на платформі "Фейсбук" було декілька варіантів назв і було декілька запропонованих від, там так написано, "пропозиція народного депутата Дирдіна". У мене просто питання для розуміння: чи це відповідає

дійсності, що ви рекомендували теж серед інших варіантів переназвати місто на Першотравенськ?

ДИРДІН М.Є. Я можу відповідати?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка, пане Максиме.

ДИРДІН М.Є. Да, дійсно. Дивіться, коли почався цей процес перейменування, обговорення, мною були подані ці дві назви – це Ольвія і Першотравенськ. Тому що щодо Першотравенська це були численні обговорення в соцмережах жителів міста Первомайська і що можливо не Первомайськ, а Першотравенськ.

В зв'язку з цим я подав такі пропозиції. Хоча, коли ми вже виходили на обговорення питань саме для людей, для обговорення, то "Першотравенськ" я його зняв і воно не потрапило до обговорення серед містян, які проводила міська рада.

Що стосується тих цифр, які я назвав на початку, це були цифри, які є офіційними, які були приведені міською владою за підписом людини, яка за це відповідає. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, будь ласка, у нас є в Zoom представники Первомайської міської ради. Чи будете висловлюватись з приводу?

МЕДВЕДЧУК М.А. Бажаю здоров'я всім присутнім!

Дуже дякую вам за таку фахову дискусію. Дозвольте відрекомендуватися, мене звати Михайло Медведчук, я секретар Первомайської міської ради. Я зараз офіцер ЗСУ, мобілізований. Так сталося, що сьогодні є така нагода бути тут присутніми і з вами поспілкуватися.

Наразі кожен з промовців все правильно сказав, частково висвітливши свою позицію. Можу тільки сказати за позицію особисто мою. Я народився і живу в Первомайську, я з першого дня війни захищаю Первомайське, не дивлячись на посади і на все інше.

Я дуже дякую за таку фахову оцінку Інституту національної пам'яті, тому що, на моє глибоке переконання, їх пропозиція ввібрала в себе саме історичний аспект, що дуже важливо, і ідеологічний аспект, що також важливо. І я дякую шановним народним депутатам, які звернули на це увагу.

Якщо брати до уваги історичні реалії, то абсолютно вірно сказав Максим Дирдін про те, що саме 1676 за наказом українського гетьмана запорожці на території Бугогардівської паланки, на території Запорізької Січі заснували славу українську фортецю Орлик, ще її називали Орликівський шанець, яка протягом сторіч відстоювала південні степи від татарських орд, від ляхів, від московітів.

І, ви знаєте, є чим гордитись. Тому що ми дійсно для себе розуміємо, що Орлик – це не тільки просто назва, але ще й багато історичних діячів українського народу, славних історичних діячів українського народу також мали таке прізвище. Згадайте бодай Пилипа Орлика – славного гетьмана, українця, засновника першої Конституції в Європі.

Тепер ідеологічний аспект. Коли ми говоримо про Ольвіополь, я перепрошую, шановні народні депутати, але чи кожен вас з легкою рукою проголосує за Ольвіополь, коли буде знати, що він повторює той же самий наказ, який злодійка Катерина II підписала десь колись у XVIII сторіччі?

Добавлю ще інше. Не так давно по телеграм-каналам розійшлась така від заступника диктатора російського карта українських земель, які вони там хочуть назвати, переіменувати на російський манер. Ви знаєте як там Первомайськ названий в російській мапі? Ольвіополь. Ну то про що ми зараз говоримо?

Ми говоримо про свої особисті забаганки, як називати? Якщо в нас є історичне підґрунтя – є Орлик, є Орликівський шанець, є славна пам'ять запорожців, які гинули тут сторіччями, захищаючи український степ. Та Орлик завжди був брамою на південь України! Ми завжди були тут пограниччям! А тепер нам, вибачте, нав'язують якусь російську маніпуляцію. Ну давайте ми назвемо Ольвіополем. Нам стане від цього краще жити, я перепрошую? Кому ми зробимо від цього краще?

Я розумію, що в кожного із колег є своя думка, кожен представляє інтереси своїх виборців. І, знаєте, я також представляю інтереси своїх виборців і два роки, на жаль, не в міській раді представляю. Але, будь ласка, не паплюжте українську історію! Подивіться у вічі українському народу. Ми повинні відстоювати історичне підґрунтя!

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за вашу особисту думку.

МЕДВЕДЧУК М.А. Це моя особиста думка. Якщо в колег можливо...

БЕЗГІН В.Ю. А можна колегам увімкнути мікрофон. В мене є логічне питання. Дивіться, мені просто, я розумію і, при всій повазі, наскільки я розумію, колега зараз в ЗСУ. Давайте ми будемо, гілки влади, один до одного ставитись з повагою. Прекрасна промова, але оскільки ви представляєте Первомайську міську раду і зараз захищаєте пропозицію "Орлика", а ми в нашій процедурі розглядаємо спочатку пропозицію, власне, органу місцевого самоврядування, потім Інституту національної пам'яті.

Чому тоді від міста Первомайськ ми отримали дві пропозиції: зберегти назву Первомайськ та назву Ольвіополь? І не отримували назву Орлик, яку ви зараз адвокуєте? Тобто давайте не перекидати відповідність, що поганий парламент. Ми розглядаємо ті документи, що ми отримали від міста

Первомайськ, вибачте, де перша позиція зберегти комуністичну, радянську назву Первомайськ. Давайте ну якось будемо послідовними.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Антон Яценко.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги, доброго дня!

ГОЛОВУЮЧА. А, пане Антоне, я прошу вибачення. Будь ласка, якщо бажаєте, надайте відповідь.

МЕДВЕДЧУК М.А. Дякую за надану можливість. Я пана Безгіна дуже поважаю, слідкую за діяльністю в міру своїх можливостей.

Чому так відбулося? Я вам скажу, що коли відбувались результати громадського обговорення, там в результатах громадського обговорення було дві назви і набрали більшість – це назва Ольвіополь і назва місто Орлик. Первомайська там не було.

В зв'язку з тим, як я розумію, я не брав участь у цьому голосуванні, на жаль, не міг бути присутнім. Але коли виносилось питання на Первомайській міській раді щодо обговорення, я цю пропозицію в тому чи іншому вигляді подавав, на жаль, не набрало, тому що депутати вважають, що Первомайськ краще. І тому дійшли до такого компромісу, що Ольвіополь або Первомайськ. Уже тоді було зрозуміло, я це казав відкрито, що Первомайськ, скажімо так, да, це дійсно, ця назва не пройде. А Ольвіополь також є запитання свої. Орлик тоді не знайшов підтримки.

Але наголошую, що результатами громадського обговорення, і я не маніпулюю цифрами і фактами, було дві назви, які набрали більшість. Це було Ольвіополь і було місто Орлик.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, зараз пан Антон Яценко. А потім – Максим Дирдін. І голосуємо.

ЯЦЕНКО А.В. Ще раз, колеги, доброго дня!

Як кажуть, думки вчених розділилися, але от ми всі бачимо вже, що таке так званий "русский мир" і коли от всі читали Медведєва, який розповідав, що весь південь України – це ісконно русские, він називав, города. Тому, на моє переконання, ми маємо все ж таки керуватися інтересами України зараз під час війни.

До речі, сьогодні День рідної мови. Тому я думаю, що жодних назв, які пов'язані безпосередньо з Росією, так званою, і та ж сама Катерина II, а ми всі знаємо, що вона знищила Запорізьку Січ фактично. Тому я би, в принципі, пропонував, щоб ми проголосували нормальну українську назву "Орлик" в честь великого українця Пилипа Орлика, тим паче, він автор першої Конституції і так далі. Тому я думаю, що тут навіть немає про що говорити.

Якщо питання є процедурне і ми не можемо це зробити, давайте питання перенесемо. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Максиме Дирдін.

ДИРДІН М.Є. Дякую.

Я хотів би дати відповідь шановному пану Яценку, що названо це було не в честь Пилипа Орлика, засновника першої Конституції України, а в честь назви, таке урочище Орел. В зв'язку з цим і назва Орлик пішла.

Якщо ми говоримо про Орлик, то я сьогодні зайшов на мапу світу і зайшов подивитись, які ж є назви в Україні і в Росії. Так ось, по Україні це Орлик є село в Полтавській області. Що стосується Російської Федерації, то

таких областей я нарахував 5 населених пунктів, зокрема це Республіка Бурятія РФ, Белгородська область, Орловська область... Тульська область. Таких є 5 населених пунктів Російської Федерації Орлик. Якщо говорити російською мовою, то "Орлик" вони значаться на мапі світу.

Що стосується колег, хто піднімав питання, як проходило обговорення у міській раді Первомайська. Для того, щоб народні депутати...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Максиме, ми по часу трошки обмежені.

ДИРДІН М.Є. Так, дякую.

ГОЛОВУЮЧА. 45 хвилин розглядаємо одне питання після підкомітетів.

ДИРДІН М.Є. Я прошу колег підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Ігорю Гузь.

ГУЗЬ І.В. Колеги, ще дуже коротко. Ви знаєте, в нас деколонізація іде з двох сторін. Значить, я був причетний, дякую всім присутнім в цьому залі, що мене підтримали, і парламенту, коли ми повернули історичну назву місту Володимиру – це центр мого виборчого округу. Знаєте, як він називався до того двісті з гаком років? Володимир-Волинський. І царська Росія це зробила спеціально, щоб не нагадував Владимир там, розумієте. Тобто ми з вами те рішення царату розвернули назад.

Або згадайте рішення про Новоград-Волинський, про Звягель, це ж те саме, да? Тобто російська імперія назвала Новоград-Волинський, хоча він був Звягель, ми повернули. Далі в ситуації ми якби радянську назву Первомайськ змушені, і це правильно, значить, зліквідувати, але повертаємось до якої

назви? До назви, яка була причетна до російської імперії напряду! Логіка є чи немає? Логіка відсутня.

Я закликаю не голосувати зараз, відкладати це питання. Я вважаю, що Ольвіополь, при всій повазі, це історія, пов'язана з Російською Федерацією однозначно. Треба шукати альтернативу: чи це Богопіль, чи це Орлик, чи це інші моменти. Давайте спілкуватись і говорити. Але це тоді не деколонізація, розумієте? Тому що ми боремося, ми займаємось дерадянізацією, окей, і разом з тим повертаємося в колоніальне минуле якби Російської імперії. Ну це нонсенс, на мою точку зору! При всій повазі до жителів, яких глибоко поважаємо, тому що це українці, це Україна і все інше, депутата міської ради тут присутні, депутат з округу і тому подібне.

Я пропоную сьогодні не приймати це рішення. І в залі, вважаю, що якщо воно навіть попаде, там треба максимально всім патріотичним депутатам зробити все можливе, щоб воно не пройшло. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пан Віталій Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую.

Багато часу з'їло це питання. В мене пропозиція наступна, як я сказав, це єдине питання, по якому не визначився підкомітет. Підкомітет не підтримав жоден з варіантів перейменування. До речі, бажаю колегам, яких в підкомітеті у мене 18, відвідати підкомітет і дискусії будуть більші там.

Враховуючи те, що зараз ми бачимо цю дискусію непросту, пропозиція підтримати пропозицію пана Ігоря Гузя: не ухвалювати рішення щодо цього питання сьогодні. Нормально ще раз перезібрати підкомітет, мати повне голосування і з рішенням підкомітету вийти в зал.

_____. Вийти в комітет.

БЕЗГІН В.Ю. Да, вийти в комітет. Перепрошую.

ГОЛОВУЮЧА. Вийти в комітет. І дослухатись, зараз у нас ще там є люди з Первомайської міської ради. Зараз ми не будемо їх заслуховувати, але обов'язково на підкомітет їх запросить для того, щоб всі максимально прийняли участь стосовно розгляду цього питання.

Не ставимо це питання на голосування.

Будь ласка, наступне, пане Віталію.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую.

Наступне. Теж до нас мають бути запрошені з боку органів місцевого самоврядування. Тут у нас було ухвалено рішення підкомітету, здається, одноголосно. Це теж Миколаївська область, Вознесенський район, це місто Южноукраїнськ. Власне, була пропозиція, яка надходила до нас з боку відповідної міської ради – це перейменувати місто в Південноукраїнськ. Але підкомітет підтримав пропозицію Інституту національної пам'яті і одноголосно підтримав перейменування на місто Гард.

Власне, я думаю, що вчора брав слово пан Михайло Соколов з цього приводу. Давайте надамо йому слово. Після цього, якщо у когось є бажання виступити, виступаємо. Якщо ні, переходимо до голосування.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Михайле, будь ласка.

СОКОЛОВ М.В. Дякую.

Це місто було збудовано в радянські часи біля атомної станції, мабуть це місто-спутник і атомна станція зараз там працює. І назва звісно з Радянського Союзу.

Завдяки той водоймі, яка там виросла після запуску і вводу в експлуатацію, потопили дуже потужне будівництво, дуже потужну історичну

пам'ятку нашу – це "Бузький Гард" і саме місто Гард, і таку історичну нашу пам'ятку. Тому ми це розглядали, підтримав підкомітет і я запрошуюю шановних колег підтримати, бо там є потужний рух, він так і називається "Бузький Гард". І патріоти, частина з них загинули, на жаль, в 14-му, в 15-му роках, і голова "Бузького Гарду" він втратив ногу під Донецьким аеропортом, а зараз залишив життя за Україну на передку, теж вже будучи інвалідом. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Михайле.

Будь ласка, пан Антон Яценко, потім Олександр Аліксійчук і пропоную переходити до голосування сьогодні хоч за декілька питань.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги, я дуже коротко. Я думаю, що ми підтримуємо, звичайно, пропозицію, але ще є така Южноукраїнська АЕС, тому ми маємо, в принципі, мабуть, її перейменувати і повідомити наших міжнародних партнерів, таких як МАГАТЕ, там і так далі, бо всі її знають як саме Южноукраїнську АЕС. Тому суто технічно, я думаю, ми могли би опрацювати це питання з Мінпаливенерго, там з урядом і привести у відповідність.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Антоне, дякую. Це не наші повноваження, ми не можемо її перейменувати.

ЯЦЕНКО А.В. Ну тобто принаймні звернутись ми можемо? Правильно?

ГОЛОВУЮЧА. Звернутись можемо.

Будь ласка, Олександр Аліксійчук.

АЛКСІЙЧУК О.В. Трошки з останньої букви буде зміна, але буде місто, де гартується електроенергія. Підтримуємо, голосуємо, рухаємось далі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, будь ласка, пан Віталій Безгін, озвучте рішення підкомітету.

БЕЗГІН В.Ю. Відповідно рішення підкомітету перейменувати місто Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області на місто Гард. Підтримати пропозицію Українського інституту національної пам'яті.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, ставимо на голосування.

За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступне питання. Нагадую, в нас є сьогодні 29, ми тільки 2 розглянули.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую.

Наступне, колеги, я думаю, без обговорення. Подання Слобожанської селищної ради Дніпровського району Дніпропетровської області щодо перейменування села Партизанське на село Орільське. Інститут національної пам'яті підтримує. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, якщо немає бажаючих висловитись, тоді ставимо на голосування пропозицію пана Віталія Безгіна.

За – 22. Рішення прийнято.

Наступне, будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Верхньодніпровської міської ради Дніпровського району Дніпропетровської області щодо перейменування села Перше Травня на село Богодарівка. Підтримується Інститутом національної пам'яті. Пропозиція підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ставимо на голосування пропозицію Віталія Безгіна.

За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне так само подання Верхньодніпровської міської ради Кам'янського району Дніпропетровської області щодо перейменування села Чкаловка на село Чубарівка. Інститут національної пам'яті не заперечує щодо пропозиції органу місцевого самоврядування. Пропозиція підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ставимо на голосування.

За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Криничанської селищної ради Кам'янського району Дніпропетровської області щодо перейменування села Весела Роща на село Зелений Гай. Комісія зі стандартів державної мови підтримує перейменування. Пропозиція підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, переходимо до голосування. За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Так само подання Криничанської селищної ради Кам'янського району Дніпропетровської області щодо перейменування села Суворівське на село Слобідське. Інститут національної пам'яті не заперечує. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, колеги, будь ласка.

За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Девладівської сільської ради Криворізького району Дніпропетровської області щодо перейменування села Червоне Поле на село Поле. Інститут національної пам'яті не заперечує.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, колеги.

За – 23. Рішення прийнято.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання так само Девладівської сільської ради і за тією самою логікою перейменування села Червоний Яр на село Яр. Інститут національної пам'яті не заперечує. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ставимо на голосування пропозицію.

За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступна.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Широківської селищної ради, Криворізького району, Дніпропетровської області щодо перейменування села Новокурське на село Щасливе. Інститут національної пам'яті не заперечує. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Ставимо на голосування.

За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступна питання.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую.

Це точно, колеги, з обговоренням, це, власне, подання Новомосковської міської ради Новомосковського району, Дніпропетровської області. Власне, міська рада зробила подання, де пропонує місто Новомосковськ перейменувати на місто Нову Самарь. Наскільки я розумію, початкова ще була пропозиція Новосамарськ.

В той же час я і члени комітету отримали чисельні звернення з приводу того, що були сфальшовані на думку громадськості громадські слухання. І громадськість пропонує як і Інститут національної пам'яті, як і Комісія зі стандартів державної мови повернути історичну назву Самар без слова "нова", яка власне пов'язана зі Новомосковськом.

Власне, виступав з цього приводу Дмитро Чорний, що представляє Дніпропетровщину на підкомітеті. Я думаю, що попрошу слово дати Дмитру. Після цього, якщо обговорення буде, то буде. Якщо ні, то пропозиція голосувати пропозиції підкомітету.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, хто бажає висловитись? Будь ласка, пан Дмитро Чорний.

ЧОРНИЙ Д.С. Дякую за слово.

Дійсно мешканці даного населеного пункту звертались не лише до мене, а і до депутата-мажоритарника, який представляє, до Влада Бородіна і до нашого підкомітету. Щодо назви. Категорично не підтримують Нову Самарь. Але розділились між людьми дві назви Самар і Січеслав. По

Січеславу я вчора висловив свою позицію, що я вважаю, що має бути все ж таки Січеславська область, а не Дніпропетровська, от. А що стосується назви, то підтримую Самар. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, дякую. Хто ще бажає висловитись?

БЕЗГІН В.Ю. Дякую. Бачу, ніхто.

Ми з колегами порадилися, що, в принципі, можна підготувати подання про дві області від 150-и депутатів. Поки ми не можемо їх проголосувати, але хай буде.

Відповідно, колеги, пропозиція підтримати позицію підкомітету, а вона спирається на те, що Новомосковськ Новомосковського району Дніпропетровської області варто перейменувати, повернувши історичну назву 1576 року місто Самар. Пропозиція підтримати і прохання голосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, колеги.

23 – за. Рішення прийнято.

Наступне, будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Магдалинівської селищної ради Дніпропетровської області щодо перейменування села Першотравенка на село Любомирівка. Інститут національної пам'яті не заперечує. Пропозиція підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, переходимо до голосування.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне, будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Юр'ївської селищної ради Дніпропетровської області щодо перейменування села Новомосковське на село Нове. Інститут національної пам'яті не заперечує. Пропозиція підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне подання.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Васильківської селищної ради Синельниківського району щодо перейменування села Возвратне на село Цибуляни. Комісія зі стандартів державної мови підтримує відповідне перейменування. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо до голосування, колеги.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне подання.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Васильківської селищної ради щодо перейменування села Красне на село Долина. Дивіться, ми з цього приводу не ухвалювали рішення на підкомітеті, бо в нас виникло питання, ну якби тут в нас є село Красне, яке пропонується перейменувати, а далі в нас буде пропозиція Червонопілля перейменувати на Краснопілля. І, власне, в нас питання до Інституту національної пам'яті і Комісії зі стандартів державної мови, а чи є це, ну і в чому послідовність? Тобто тут ми Красне перейменовуємо на одне, а потім інше перейменовуємо на Краснопілля. Ну, напевно, або те або те треба робити.

Можна прокоментувати від Інституту національної пам'яті та Комісії зі стандартів державної мови?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, Інститут національної пам'яті.

ТИЛІЩАК В.С. Якщо дозволите.

Ситуація в тому, що села, яким присвоювалось в радянський час "Красне", "Червоне", вони присвоювались якраз з метою верифікації і пропаганди російської імперської політики в її комуністичній формі. І в цьому випадку ситуація з Червонопіллям є винятком, тому що історична назва цього населеного пункту Краснопілля на честь засновників на прізвище Краснов. А в радянський час цю назву було змінено на Червонопілля. Тому, ну якщо історична назва населених пунктів, які відомі в Україні там з ХІХ, з ХVІ і навіть є з ХІІ століття "Красне", очевидно Інститут національної пам'яті, на нашу думку, це не може бути як російська імперська політика.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Національна комісія зі стандартів державної мови. Не треба?

БЕЗГІН В.Ю. Зрозуміло. Позиція зрозуміла.

Дивіться, колеги, є пропозиція підтримати перейменування, пропозицію Васильківської селищної ради Синельниківського району Дніпропетровської області щодо перейменування села Красне на село Долина. Прохання голосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, колеги.

За – 21. Рішення прийнято.

Наступне подання, будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання так само Васильківської селищної ради щодо перейменування села Охотниче на село Вовче. Національна комісія зі стандартів державної мови підтримує перейменування. Пропозиція проголосувати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне подання.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне питання. Подання Васильківської селищної ради щодо перейменування села Первомайське на село Коржове. Інститут національної пам'яті не заперечує. Комісія зі стандартів державної мови підтримує. Пропозиція проголосувати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, переходимо до голосування, будь ласка.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне, будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Великомихайлівської сільської ради щодо перейменування села Январське на село Січневе. Підтримується усіма інституціями. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо, колеги.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне, будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Покровської селищної ради щодо перейменування села Першотравневе на село Злагода. Інституціями всіма підтримується. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, голосуємо, переходимо.

За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Славгородської селищної ради щодо перейменування села Надеждино на село Тихе. Комісія зі стандартів державної мови підтримує. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Переходимо до голосування.

22 – за. Рішення прийнято.

Наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне подання Баштанської міської ради щодо перейменування села Червоний Став на село Сухий Став. Не заперечують інституції. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо до голосування.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Подання Березнегуватської селищної ради, яке сподобається Ігорю Гузю, щодо перейменування села Новоросійське на село Козацьке. Інституціями підтримується. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо до голосування. Ігорю Гузю сподобалось.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне так само подання Березнегуватської селищної ради щодо перейменування села Червонопілля на село Краснопілля. Інститут національної пам'яті озвучив позицію, чому це не суперечить законодавству. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо до голосування, колеги.

За – 21. Рішення прийнято.

Наступне, будь ласка.

БЕЗГІН В.Ю. Подання Березнегуватської селищної ради щодо перейменування села Червоний Став на село Тихий Став. Заперечень немає. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Голосуємо.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Так само подання Березнегуватської селищної ради щодо перейменування села Червоний Яр на село Терновий Яр. Інституціями підтримується. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо до голосування.

За – 22. Рішення прийнято.

Наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Подання Снігурівської міської військової адміністрації щодо перейменування села Юр'ївка з апострофом на село Юріївка без

апострофу. Комісія зі стандартів державної мови підтримує. Прохання підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, голосуємо. Переходимо.

За – 21. Рішення прийнято.

Наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Подання Яланецької селищної ради щодо перейменування села Приют на село Мальовниче. Комісія зі стандартів державної мови підтримує. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, переходимо до голосування без обговорення.

За – 23. Рішення прийнято.

Будь ласка, наступне.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне також подання Яланецької селищної ради, яке потішить Ігоря Гузя, щодо перейменування села Уральське на село Славне. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо до голосування.

За – 23. Рішення прийнято.

Наступне питання.

БЕЗГІН В.Ю. Наступне, це крайнє на сьогодні голосування, це перейменування за поданням Воскресенської селищної ради щодо перейменування селища Грейгове на селище Миролюбово. Інститут національної пам'яті не заперечує. Прохання підтримати без обговорення.

ГОЛОВУЮЧА. Переходимо до голосування.

За – 23. Рішення прийнято.

Колеги, переходимо до голосування за фінальну пропозицію: підтримати пропозиції органів місцевого самоврядування, військових адміністрацій населених пунктів та рекомендації Українського інституту національної пам'яті і Національної комісії зі стандартів державної мови щодо перейменування окремих населених пунктів Дніпропетровської та Миколаївської областей.

Скерувати підтримані пропозиції та рекомендації до Національної комісії зі стандартів державної мови для проведення експертизи відповідальності стандартам державної мови.

Доручити народним депутатам України членам комітету розробити і внести на розгляд парламенту проект постанов Верховної Ради України про перейменування окремих населених пунктів Дніпропетровської області та про перейменування окремих населених пунктів Миколаївської області.

Рекомендувати Верховній Раді України проекти постанов про перейменування окремих населених пунктів Дніпропетровської області та про перейменування окремих населених пунктів Миколаївської області прийняти в цілому.

Доручити виступити на пленарному засіданні під час розгляду цього питання народному депутату України Віталію Безгіну. Колеги, переходимо до голосування. Прошу підтримати.

За – 23. Рішення прийнято.

І переходимо до розгляду законопроектів, з опрацювання яких комітет не є головним. Ми сьогодні розглядаємо з вами проект Закону про внесення змін до Закону України "Про дипломатичну службу" щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби (реєстраційний номер 10370). Автор Президент України Володимир Зеленський.

Я прошу представника Міністерства закордонних справ України представити проект. Будь ласка, до слова. Регламент до двох хвилин.

БАНЬКОВ О.С. Доброго дня.

Олено Олексіївно, шановні народні депутати, дякую за запрошення. Законопроект, який представлений до вашого розгляду, є напрацюванням Міністерства закордонних справ за останніх декілька років. Фактично це удосконалення існуючого закону в частині оптимізації процесів вступу на дипломатичну службу, її проходження, відповідальності працівників дипломатичної служби за недотримання певних процедур і вимог, які до них застосовуються.

Також ідеться про посилення ролі Міністерства закордонних справ в частині координації зовнішньої політики і дотримання державними органами міжнародних зобов'язань України і ряд технічних напрацювань, які стосуються специфіки проходження дипломатичної служби. Це ротація, запроваджується там зокрема можливість переведення працівників дипломатичної служби з однієї закордонної дипломатичної установи до іншої ну і ряд інших новел, які є, ще раз повторююсь, напрацюваннями, ну тобто практичне застосування чинної редакції і необхідність удосконалення. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, прошу Чорного Дмитра Сергійовича сповістити рішення підкомітету. Прошу вас до слова.

ЧОРНИЙ Д.С. Шановні колеги, на своєму засіданні 20 лютого 2024 року підкомітет з питань державної служби розглянув проект Закону про внесення змін до Закону України "Про дипломатичну службу" щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби (реєстраційний номер 10370 від 22.12.2023 року). Автором законодавчої ініціативи є Президент України Володимир Зеленський.

Підкомітет на своєму засіданні прийняв рішення і рекомендує Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування запропонувати Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, визначеному головним з підготовки і опрацювання проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про дипломатичну службу" щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби (реєстраційний номер 10370 від 22.12.2023 року), поданого Президентом України, рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту один частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти даний законопроект за основу з наступним доопрацюванням під час підготовки до другого читання з урахуванням висловлених зауважень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Дмитре.

Будь ласка, чи бажають виступити члени комітету? Чи бажають виступити запрошені? Колеги, ми завершили обговорення. І перед тим, як перейти до голосування, у нас секретар комітету Дмитро Ісаєнко пішов уже з нашого засідання, пане Ігорю Гузь, ви не будете заперечувати, якщо ви будете секретарем до кінця нашого засідання сьогодні?

ГУЗЬ І.В. Це дуже почесно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, переходимо тоді до голосування за пропозицію: перше, вважати за доцільне запропонувати Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, визначеному головним з підготовки і опрацювання проекту Закону України про внесення змін до Закону України

"Про дипломатичну службу" щодо вдосконалення проходження дипломатичної служби (реєстраційний номер 10370), рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з наступним доопрацюванням під час підготовки до другого читання з урахуванням висловлених зауважень. Надіслати цей висновок до Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва.

Колеги, переходимо до голосування. Прошу підтримати і проголосувати.

За – 20, рішення прийнято.

Колеги, переходимо до наступного питання, до пропозиції пана Віталія Безгіна: про внесення змін до деяких рішень комітету щодо утворення підкомітету з питань деколонізації Комітету з питань організації державної влади і місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

Я прошу до слова ініціатора питання народного депутата Віталія Безгіна. Прошу вас сповістити про ініціативу.

БЕЗГІН В.Ю. Дякую, пані Олено.

Я думаю, що очевидно, що після того, як законодавство нове набуло чинності, це велетенський обсяг роботи, з яким дуже важко вже впоратись в межах мого підкомітету, бо станом на зараз ми розглянули на сьогодні 28 подань, а більше 100 вже зайшло на комітет і ця кількість буде зростати в геометричній прогресії.

Відповідно є пропозиція створити відповідний підкомітет і внести зміни у рішення комітету від 3 листопада 2021 року про створення, вивчення предметів відання підкомітетів Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, пункт перший доповнити абзацом такого змісту: "підкомітет з питань

деколонізації" і пункт другий доповнити новим абзацом такого змісту: "підкомітет з питань деколонізації".

Що стосується предметів відання. Це реалізація норм законодавства щодо ліквідації символіки комуністичного тоталітарного режиму, націонал-соціалістичного тоталітарного режиму, реалізація норм законодавства щодо ліквідації символіки російської імперської політики в Україні, реалізація норм законодавства щодо вилучення з публічного простору назв населених пунктів, які не відповідають стандартам державної мови, найменування/перейменування населених пунктів і районів, інші питання, з опрацювання яких комітет не є головним.

У рішенні комітету від 3 листопада 2021 року так само обрати голову відповідного підкомітету і зазначити там Лозинського Романа Михайловича. У рішенні комітету від 3 листопада 2021 року про розподіл обов'язків між першим заступником та заступниками голови Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування абзац другий пункту першого викласти так само в новій редакції: "першому заступнику голови комітету Лозинському Роману Михайловичу здійснити координацію діяльності підкомітетів з питань адміністративного територіального устрою та місцевого самоврядування, з питань співробітництва територіальних громад та регіонів та з питань деколонізації".

Дякую, колеги, і прошу підтримати, а потім попрошу ще слово на хвилину.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я прошу поставити на голосування пропозицію Віталія Безгіна про створення підкомітету з питань деколонізації нашого комітету. Будь ласка, голосуємо.

Колеги, за – 20. Рішення прийнято.

Будь ласка, пан Роман Лозинський, а потім пан Віталій.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Колеги, в першу чергу дякую за довіру. В нас попереду в контексті деколонізації дуже багато роботи буде впродовж наступних півроку, будуть питання консенсусні, будуть питання, де буде важкий діалог, тому буде багато засідань.

Найперше я хочу попросити всіх членів комітету, хто бажає, впродовж тижня визначитись і вступати в цей підкомітет. Але буде багато засідань, буде потрібен кворум, буде потрібна дискусія впродовж цілого підкомітету, тому я закликаю долучатись тих, хто планує відвідувати всі підкомітети. І наголошую, що ми будемо розглядати питання максимально по областях, щоб всі мажоритарники, всі члени комітету, хто не буде входити в підкомітет, хто не входить в наш комітет, були обов'язково запрошені на всі засідання, де будуть розглядатись перейменування тих населених пунктів, які входять в їхні округи. А також ми будемо повідомляти фракції, щоб якщо списочники захочуть, теж могли прийти відстоювати ту чи іншу позицію, аргументувати незалежно від того, буде чи не буде членом підкомітету.

Всім дякую. Сподіваюсь, що ми зробимо класну роботу, впевнений в цьому і повний вперед.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, я попрошу саме через систему СЕДО сповістити комітет про ваше бажання увійти до складу цього підкомітету.

Колеги, будь ласка, пан Віталій Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Так, я попросив хвилину, поясню чому. Я вважаю, що тут дійсно є великий обсяг роботи в цьому підкомітеті, але давайте знову ж таки звертати увагу на те, що у нас велетенська вже кількість підкомітетів у комітеті. Я просив би дійсно, щоб секретаріат підготував аналітику по кількості проектів, що виходять з підкомітетів. І все ж таки щоб предметно сісти з головами підкомітетів і поговорити про оптимізацію їх кількісного

складу. Бо створювати підкомітети просто для посади напевно не зовсім правильно, якщо на них немає навантаження.

Дякую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Можна ще запитання?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласочка, пані Аліна Загоруйко.

Пані Лариса Білозір.

Потім Аліна. Добре-добре.

БІЛОЗІР Л.М. На рахунок кількості. Ну не можна по кількості говорити про ефективність. Не кількість, а про ну якби саму роботу.

БЕЗГІН В.Ю. *(Не чути)*

БІЛОЗІР Л.М. Почекайте! У нас буває так. Але от про участь, як ходять на підкомітети? Ну це теж неможливо. Я почула кількість рішень, я проти.

БЕЗГІН В.Ю. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Аліна Загоруйко.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Пані Олено, в мене перше питання, можливо, до технічної служби, чому на наших годинниках на наших робочих місцях у всіх різний час? *(Сміх)*

ГОЛОВУЮЧА. Це до технічної служби.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. З філософської точки зору.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Я насправді не про це. В мене прохання до вас.

ГОЛОВУЮЧА. У вас котра година?

ЗАГОРУЙКО А.Л. 16.42.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. У мене 16.19.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 16.25.

(Сміх)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це дійсно якась історія.

ЗАГОРУЙКО А.Л. Якась історія, так. 30 секунд моє прохання буде, от 30 секунд. Засікайте, Олено Олексіївно, до вас, будь ласка, прохання. Ми на одному з попередніх комітетів прийняли за основу і в цілому законопроект 8310. Я прошу, як зараз прийнято говорити, вашого лідерства, вашого доброго слова на погодження, будь ласка, включайте його в порядок денний, щоб не було так, як з другим законопроектом про публічні консультації. І в цьому випадку і про нього ж прошу, бо вже і керівництво говорить там, у засобах масової інформації всі говорять про необхідність їх голосування в залі. Тому прошу доброго слова.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Аліно. 8310, 4254, 7283, 6401 – на кожній Погоджувальній раді ми просимо всі ці законопроекти великим колективом і з різних фракцій і депутатських груп.

Будь ласка, колеги, чи є в кого?

Будь ласка, пан Антон Яценко.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги, ми от пару тижнів тому, якщо я не помиляюсь, чи більше утворили робочу групу щодо вдосконалення законодавства по органах місцевого самоврядування з приводу чисельності, премій і так далі, пам'ятаєте, призначили нашого колегу пана Безгіна керівником групи. В принципі, от я особисто надіслав дуже багато матеріалів на Кабмін, я ще раніше запросив, і хотілося б, щоб все ж таки група розпочала працювати. Було б дуже добре, якщо б ми вже призначили засідання і почали працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Антоне.

Наскільки я знаю, що вчора ще проходили пропозиції стосовно формування його складу. Як тільки... Будь ласка, пане Віталію Безгін. Іде процес робочий?

БЕЗГІН В.Ю. Так. Дякую. Дійсно вчора звів секретаріат склад персональний. Дякую, пане Антоне. Все просто, пан Безгін "зашивався" в підготовці 4298 до другого читання, в якому більше 60 статей і 29 перейменуваннями. Даю слово, що протягом найближчих двох тижнів ми активізуємо роботу цієї робочої групи, зведемо всі дані до купи і будемо працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, дякую.

Будь ласка, наступне питання. Ми змінили черговість сьогоднішнього розгляду питань.

Будь ласка, пан Дмитро Микиша.

МИКИША Д.С. Пропозиція щодо складу робочої групи, до керівного складу, бо там робоча група якраз керівники оформлюють, а керівний – питання до комітету.

Оскільки нормально запрацювати ми не можемо у співпраці з іншими співголовою Рубльовим Вячеславом Володимировичем, все-таки хочеться, щоб воно якось працювало, тому я хочу себе відкликати зі співголови і залишився Рубльов Вячеслав Володимирович сам займатися відповідним питанням і оформлювати, призначати і так далі, і тому подібне. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, ми зараз говоримо про дуже важливий законопроект 6319, він стосується роботи органів самоорганізації населення. Його потрібно підготувати до другого читання.

Будь ласка, пане Віталію Безгін.

БЕЗГІН В.Ю. Я просив би пана Дмитра не поспішати з такими емоційними рішеннями. Я розумію, що десь там (пана Вячеслава немає) не налагодилася комунікація. Я пропоную все ж таки не виходити зі співголовування в цій групі, оскільки Дмитро має фах у цій сфері.

Розумію, що є проблема з установчим засіданням. Я думаю, ми можемо взяти на себе відповідальність і я особисто, прийти на установче засідання як голова підкомітету, що буде розглядатися скоріше за все це питання разом з паном Рубльовим, щоб ви були одним із співголів разом зі мною за відсутності Вячеслава і ми запустили цю роботу. Але не треба складати з себе ці повноваження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, пане Дмитре.

МИКИША Д.С. Розумію важливість, розумію інше. Дивіться, пройшло вже більше двох місяців і я не бачу доцільності в постійній состишковці відповідних співголів і постійного налагодження якоїсь співпраці там, де її не буде. Тому я думаю, що повинен очолити це один голова, а далі вже в процесі роботи самої групи, відповідної підготовчої робочої, от тоді вже будемо співпрацювати. Але організовувати має одна людина. Тому я прошу підтримати – виключення мене зі співголови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Дмитре, я думаю, що до наступного комітету ви ще проведете консультації із паном Віталієм Безгіним і, можливо, з іншими членами нашого комітету.

6319 потрібно готувати до другого читання. Наскільки мене відомо, він знаходиться також і в українському плані на отримання Україною 50 мільярдів євро, перший транш яких ми очікуємо вже в березні, тому хотіла вас просити з усією відповідальністю підійти до розгляду цього питання.

Шановні колеги, у нас наступне питання. Це розгляд у другому читанні проекту Закону України про внесення змін до Закону України "Про місцеві державні адміністрації". Це якраз те, що говорив пан Віталій Безгін, що він готував до 600-а статей редакцію.

А у нас є пропозиція – не закривати сьогоднішнє засідання, його продовжити, нам завтра з вами усіма зібратися о 10-й для того, щоб включати розгляд надзвичайно важливого для децентралізаційної реформи, для всіх органів місцевого самоврядування, для громадян нашої країни законопроекту 4298.

Пане Віталію Безгін, будь ласка, якщо підтримується?

БЕЗГІН В.Ю. Абсолютно підтримується. Ми розуміємо, що є певна зайнятість сьогодні. Є пропозиція завтра зранку зі свіжою головою пройтися по оновленій редакції, по зауваженнях асоціації, по позиціях міжнародних партнерів, у конструктивній дискусії проголосувати оновлену редакцію до другого читання завтра зранку.

Дякую. Підтримується.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Віталію.

Будь ласка, пане Антоне Яценко.

ЯЦЕНКО А.В. Шановні колеги, підтримується. Але єдине, дивіться, у нас завтра об 11:30 засідання. Тому, може, давайте о 9-й зберемося все ж таки чи о 9:30 принаймні, а не о 10-й.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Антоне, ми не можемо говорити, о котрій у нас завтра засідання.

ЯЦЕНКО А.В. Чому?

ГОЛОВУЮЧА. Ну, такі правила у нас. Ми поки...

ЯЦЕНКО А.В. Ну, будемо так вважати, що можливо об 11:30. *(Сміх)*

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, ми можемо зібратися і раніше.

Віталію, як ви відчуваєте, нам потрібно о 9-й, о 9:30, о 10-й?

БЕЗГІН В.Ю. Дивіться, я думаю, що півтори години для розгляду нам вистачить. Пропозиція – о 10-й, бо я розумію, що мені відверто ще з

секретаріатом години півтори треба буде попрацювати до засідання, тобто я не хочу о 7-й, 6-й виходити, чесно. Давайте о 10-й.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тоді вирішили.

Дякую всім.

Завтра о 10-й продовжуємо засідання нашого комітету. Гарного дня!